

Abstrakt

V průběhu evoluce přírodní výběr selektuje jedince, kteří volí tu nejlepší strategii pro přežití a největší reprodukční úspěch. Z evolučního hlediska hraje hybridizace významnou roli v procesu speciace. Zvolení vhodné antipredační strategie vzrůstá šance jedince na přežití. Ve své dizertační práci jsem se zabývala těmito dvěma tématy a jejich vlivu na fitness u gekončíka nočního (*Eublepharis macularius*, Eublepharidae). Oproti jiným skupinám obratlovců je záznamů o hybridizaci a jejím vlivu na fitness (fertilitu, přežívání) hybridů u ještěřů málo, ačkoliv hybridizují i geneticky vzdálené druhy. Efekt hybridizace na fitness byl studován u dvou druhů gekončků (*E. macularius* a *E. angramainyu*). Zda jsou ochotni se křížit s cizím druhem a jaký to má dopad na fitness hybridů. Podobně byli studovány u geneticky příbuznějších forem komplexu druhů kolem *E. macularius* případné prekopulační omezení a výhody a ztráty spojené s hybridizací. Analýza dat ukázala, že ještěři hybridizují i mezi velmi fylogeneticky vzdálenými druhy a dokonce jsou „úspěšnější“ než ptáci nebo želvy. Překvapivě se v naší studii neprokázal vztah mezi genetickou vzdáleností rodičovských druhů a sterilitou anebo neživotaschopností hybridů. Alespoň částečná fertilita F1 hybridů a tok genů se vyskytoval i u hybridizací mezi geneticky nejvzdálenějšími rodičovskými druhy. Zjistili jsme, že nejsou vytvořeny dostatečné prekopulační zábrany, které by bránily jak mezidruhové, tak vnitrodruhové hybridizaci. Významné bylo zjištění, že mezidruhové křížení druhů *E. angramainyu* a *E. macularius* je prvním záznamem o křížení u druhů s teplotně určeným pohlavím (TSD) u ještěřů. Zároveň patří k hybridizaci mezi geneticky nejvzdálenějšími druhy ještěřů ve srovnání s dostupnou literaturou. Na základě morfologických analýz a analýzy zbarvení se liší jak rodičovské druhy *E. angramainyu* a *E. macularius*, ale také jejich F1 hybridů. Druh *E. angramainyu* roste pomaleji a větší velikosti dosáhne díky delšímu období exponenciálního růstu. F1 hybridů jsou životaschopní a fertilmí a introgrese je umožněna díky zpětnému křížení. Mezidruhové hybridy, s výjimkou F2 hybridů, nemají žádná poškození a ani horší životaschopnost nebo růst. Na základě toho lze očekávat, že ještěři hybridizují častěji, a i mezi geneticky rozdílnějšími druhy, než se dodnes ví. Podařilo se nám zdokumentovat změny antipredační strategie v průběhu ontogeneze u druhu *E. macularius*. Zatímco mláďata odrazují predátora vokalizací, dospělci utíkají a mají výhodu z kryptického zbarvení.